

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Valerie Chiruța

(art. 287 alin. (3), art. 151 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1698/2023
Nr. PIGD 1-22039791-01-Ira-12092023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 15 CPP; dezacordul cu pedeapsa aplicată legal nu se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) sau 10) CPP; Admiterea în principiu a acțiunii civile atunci când partea civilă a omis să prezinte informații esențiale; Depunerea acțiunii civile nu constituie un factor decisiv la aprecierea naturii procedurilor.

09 octombrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Elena Ungureanu

Instanța de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Silvia Gîrbu

Textul corespunde originalului

Judecând, în lipsa părților, recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Valerie Chiruța,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Valerie Chiruța s-a născut în anul 1965 în mun. Chișinău. El a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3), art. 151 alin. (1) Cod penal (huliganism agravat și vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață).

2. Valerie Chiruța a fost apărat de avocatul Vadim Ciobanu.

3. În prima instanță, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Valerie Chiruța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și condamnat la doi ani de închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de doi ani. În baza Legii nr. 243/2021 privind amnistia, el a fost liberat de răspundere penală. Valerie Chiruța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și condamnat la trei ani și șapte luni de închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, instanța a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de doi ani. Instanța a soluționat acțiunea civilă și cheltuielile de judecată.

4. La 06 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul apărătorului Vadim Ciobanu, a admis parțial apelurile procurorului și al părții vătămate Felicia Zubic cu avocatul acesteia, Ruslan Dodica, și a pronunțat o hotărâre nouă prin care a casat parțial sentința și a admis parțial acțiunea civilă. În rest, sentința a fost menținută.

5. La 08 iunie 2023, procurorul Djulieta Devder a depus recurs. La 10 august 2023, partea vătămată Felicia Zubic cu avocatul acesteia, Ruslan Dodica, au declarat recurs. Recurenții au solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 15 decembrie 2021. Dosarul a fost transmis în instanța de judecată la 21 martie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 23 martie 2022 - 01 martie 2023. Instanța de apel a judecat cauza în perioada 23 martie 2023 și 06 iunie 2023. La 12 septembrie 2023, dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

7. Valerie Chiruța la 14 noiembrie 2021, aflându-se într-un loc public din mun. Chișinău, a agresat-o pe Felicia Zubic. El i-a aplicat cu un ciocan două lovituri în regiunea frontală a capului și o lovitură în spate. Potrivit expertizei judiciare, victima a suferit leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în formă de fractură a osului frontal, comoție cerebrală și pneumocefalie. După incident, Chiruța a ieșit în curtea blocului și i-a amenințat cu aplicarea violenței, cu același ciocan, pe alți cinci cetățeni. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal.

b. Procedura în prima instanță

8. La 03 octombrie 2022, inculpatul a depus cerere de examinare a cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (vol. I, f.d. 188). El a recunoscut probele administrate la etapa urmăririi penale și a fost audiat potrivit regulilor de audiere a martorilor. A indicat că în ziua de 14 noiembrie 2021 a primit mai multe apeluri și mesaje de la Felicia Zubic și concubinul ei Aurel Cujbă ca să iasă afară să soluționeze un conflict. Pe înregistrările video el a observat că aceștia erau afară cu aproximativ încă zece douăsprezece persoane. La un moment dat de domiciliul lor s-a apropiat concubina sa Ludmila Brînză. Atunci când ea a încercat să intre în scară Felicia și persoanele care erau acolo au intrat peste ea. El atunci a lovit de câteva ori în persoanele respective fără să vadă unde și în cine. Ulterior el i-a amenințat să nu se apropie deoarece la fel îi va lovi. El a indicat că a lovit victima cu un melestiu și nu cu un ciocan.

9. La 12 ianuarie 2023, inculpatul a depus o cerere prin care și-a manifestat acordul de a fi aplicată amnistia în privința sa, în baza Legii nr. 243/2021 (vol. I, f.d. 208)

10. La 12 decembrie 2022, partea vătămată Felicia Zubic a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la Valerie Chiruța a prejudiciului material în sumă de 33.362 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 200.000 de lei, a prejudiciului biologic în sumă de 100.000 de lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 8.500 de lei. Cu referire la suma de 33.362 de lei, ea a explicat că din cauza leziunilor corporale ce i-au fost cauzate prin infracțiune a fost privată de posibilitatea de a munci în perioada 15 noiembrie 2021 până la 14 ianuarie 2022. Susține că avea un venit lunar de 14.700 de lei, astfel a ratat obținerea a 26.059 de lei (668,18 de lei / zi x 39 de zile lucrătoare). Pentru tratament medical și pentru recuperare a cheltuit suma de 7.303,3 de lei. La cererea de chemare în judecată au fost anexate bonurile de plată care atestă achitarea cheltuielilor medicale în mărime de 6.856,26 de lei. Certificatul de la locul de muncă atestă că salariul de funcție al Feliciei Zubic în perioada 14 noiembrie 2021 - 06 ianuarie 2022 a constituit 14.700 de lei, însă careva plăți ea nu a primit deoarece a fost în concediu medical, fiindu-i eliberate certificatele medicale 014744161 și 014432131 (vol. I, f.d.193-202).

11. La 01 martie 2023, prin [sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani](#), Valerie Chiruța a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și condamnat la doi ani de închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de doi ani. În baza Legii nr. 243/2021 privind amnistia, acesta a fost liberat de răspundere penală. Valerie Chiruța a mai fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și condamnat la trei ani și șapte luni de închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de doi ani. Pentru a dispune suspendarea executării pedepsei, instanța de judecată a indicat că inculpatul a acționat în modul respectiv în contextul în care partea vătămată s-a prezentat la domiciliul său, cu mai multe persoane, fără a apela la organele de drept, pentru a soluționa o dispută mai veche. Instanța a încasat de la Valerie Chiruța, în beneficiul statului, suma de 320 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Instanța a admis, în principiu, acțiunea civilă înaintată de parte vătămată, Felicia Zubic, privind prejudiciul material, urmând ca instanța civilă să stabilească cuantumul acestuia. De asemenea, instanța a dispus încasarea de la Valerie Chiruța, în beneficiul părții vătămate Felicia Zubic, a sumei de 20.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și biologic, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

12. Instanța a constatat că nu există temeiuri legale care să împiedice aplicarea, în privința inculpatului, a actului de amnistie pentru capătul de învinuire prevăzut de art. 287 alin. (3) Cod penal. La individualizarea pedepsei pentru comiterea infracțiunii stabilite de art. 151 alin. (1) Cod penal, s-a ținut cont de gravitatea faptei, de examinarea cauzei în procedură simplificată (art. 364¹ Cod de procedură penală), precum și de situația personală a inculpatului. S-a reținut în acest sens că Chiruța nu este angajat, este divorțat, nu are persoane în întreținere, anterior nu a fost condamnat, și-a recunoscut integral vina și a manifestat regret față de faptele comise. Pedepsa de trei ani și șapte luni de închisoare cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune de doi ani a fost apreciată ca echitabilă și proporțională cu gravitatea faptelor.

13. Instanța a admis în principiu cerințele cu privire la încasarea prejudiciului material, deoarece probele anexate nu demonstau întregul prejudiciu pretins de partea civilă. Probatoriul administrat demonstrează doar suma de 5302,75 de lei și nu acoperă restul sumei solicitate cu acest titlu. Instanța nu s-a expus pe marginea solicitării de încasare a venitului ratat. Instanța a apreciat că pretențiile părții civile, în cuantum de 200.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu biologic, sunt excesive, având în vedere natura și întinderea disconfortului psihologic suferit de partea vătămată. Cerințele au fost admise în parte cu încasarea sumei de 20.000 de lei de la inculpatul Valerie Chiruța în beneficiul părții vătămate, cu titlu de prejudiciu material și biologic. În rest pretențiile au fost respinse. Deși în partea motivantă a apreciat că cheltuielile

pentru asistență juridică în sumă de 8.500 de lei sunt rezonabile, prin dispozitiv această sumă nu a fost încasată.

c. Procedura de apel

14. La 02 martie 2023, avocatul Vadim Ciobanu, în numele inculpatului, a depus apel. El solicită casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Valerie Chiruța să-i fie stabilită pedeapsa minimă pentru infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune de un an. Apărarea a susținut că pedeapsa aplicată inculpatului este prea severă, având în vedere faptul că judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, inculpatul și-a recunoscut vina, a manifestat căință sinceră și a conștientizat gravitatea faptelor comise. Totodată, acesta este caracterizat pozitiv atât la locul de trai, cât și la locul de muncă, iar anterior nu a fost supus răspunderii penale sau contravenționale.

15. La 13 martie 2023, avocatul Ruslan Dodica și partea vătămată Felicia Zubic, au depus apel. Ei solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Valerie Chiruța, pentru infracțiunile comise, să-i fie stabilită o pedeapsă cu închisoare. Acțiunea civilă să fie admisă integral, în limita sumei de 341.862 de lei, compusă din: 33.362 de lei prejudiciu material; 200.000 de lei prejudiciu moral; 100.000 de lei prejudiciu biologic; 8.500 de lei cheltuieli pentru asistență juridică. Ei susțin că instanța de fond a soluționat eronat acțiunea civilă, omițând să ia în considerare dovezi relevante privind prejudiciul material, inclusiv bonuri de plată pentru cheltuieli medicale și un certificat privind venitul ratat în perioada concediului medical. Concluzia că prejudiciul material nu a fost probat este neîntemeiată. Este contestată reducerea nemotivată a cuantumului prejudiciului moral și biologic. Victima și avocatul ei solicită, casarea încheierii prin care s-a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată (conform art. 364¹ Cod de procedură penală), și rejudecarea cauzei în procedura generală. Se menționează că inculpatul nu a recunoscut integral faptele reținute în rechizitoriu și nici vinovăția sa. Argumentul instanței privind manifestarea unei căințe sincere din partea inculpatului este nefondat. Chiruța nu a reparat prejudiciul, nu a cerut scuze de la partea vătămată și a urmărit exclusiv obținerea unei pedepse mai blânde, fără asumarea reală a responsabilității. Solicită excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei. Consideră că o astfel de soluție este inechitabilă în raport cu gravitatea faptei comise. Victima a fost lovită cu un ciocan în zona capului, fapt ce a generat sechele fizice, psihice și sociale de lungă durată.

16. La 16 martie 2023, procurorul Vladimir Severin a declarat apel. El a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care Valerie Chiruța să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, condamnat la trei ani de închisoare cu liberare de răspundere penală în temeiul legii privind amnistia. A mai solicitat condamnarea

lui Valerie Chiruța în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilirea unei pedepse de cinci ani de închisoare, admiterea acțiunii civile înaintate de partea vătămată. Potrivit apelului, pedeapsa stabilită de instanța de fond este prea blândă. La stabilirea ei nu s-a ținut cont de faptul că părții vătămate i-au fost cauzate sechele fizice de durată, care i-au afectat esențial modul de viață precum și drepturile nepatrimoniale. Procurorul consideră că reeducarea inculpatului poate fi realizată doar prin izolarea acestuia de societate. La 05 iunie 2023, procurorul Djulieta Devder a depus apel suplimentar. Ea a reiterat solicitările din apelul inițial. Gravitatea infracțiunilor comise, în tandem cu impactul emoțional profund resimțit de victimă, nu justifică suspendarea pedepsei. O astfel de pedeapsă nu oferă garanții de reeducare a inculpatului. Inculpatul nu a manifestat regret autentic sau căință sinceră, iar prima instanță nu avea temeii să manifeste clemență în raport cu el.

17. La 06 iunie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul avocatului Vadim Ciobanu în numele inculpatului și a admis apelurile procurorului, părții vătămate și avocatului acesteia. Sentința a fost casată parțial în latura civilă, cu emiterea unei noi hotărâri prin care s-a admis în parte acțiunea civilă, s-a încasat de la Valerie Chiruța în beneficiul părții vătămate Felicia Zubic prejudiciul moral în sumă de 30.000 de lei, prejudiciul biologic în sumă de 15.000 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 8.500 de lei. În rest, sentința a fost menținută. Decizia motivată a fost pronunțată și pusă la dispoziția părților la 11 iulie 2023.

18. Argumentele procurorului, părții vătămate și apărătorului acesteia referitoare la stabilirea unei pedepse mai aspre și la excluderea art. 90 Cod penal au fost respinse. S-a reținut că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că inculpatul poate fi corectat și prin suspendarea executării pedepsei. În decizie, este menționat că circumstanțele și împrejurările în care a avut loc fapta, demonstrează că pedeapsa aplicată este proporțională și suficientă. De asemenea instanța de apel a reținut că, deși avocatul inculpatului a solicitat o pedeapsă mai blândă, sancțiunea aplicată este adecvată pentru reeducarea și resocializarea lui Valerie Chiruța. Acesta a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni grave, una dintre care a fost soldată cu vătămări corporale grave aduse părții vătămate. La individualizarea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea faptei, consecințele produse, personalitatea inculpatului, recunoașterea vinovăției și lipsa antecedentelor penale.

19. Sentința a fost casată în partea acțiunii civile, deoarece instanța de fond a omis să încaseze cheltuielile de judecată și a greșit la stabilirea cuantumului prejudiciului biologic și la delimitarea lui de prejudiciul moral. A fost menționat că existența prejudiciului biologic este demonstrată prin expertiza judiciară, care atestă că părții vătămate Felicia Zubic i-au fost cauzate leziuni grave, inclusiv fractură denivelată a osului frontal, traumatism cranio-cerebral deschis și alte răni ce prezintă pericol pentru viață și sunt considerate vătămări corporale grave. Expertiza exclude varianta producerii leziunilor prin cădere accidentală,

confirmând acțiunea traumatică a unui obiect contondent. În decizie este menționat că acordarea sumei de 15.000 de lei drept despăgubire pentru prejudiciul biologic cauzat de inculpatul Valerie Chiruța părții vătămate Felicia Zubic, este rezonabilă.

20. Cu referire la prejudiciul moral, instanța de apel a reținut că, Felicia Zubic și familia acesteia au suferit prejudicii morale semnificative din cauza leziunilor grave suferite. Aceste leziuni i-au afectat viața și capacitatea de muncă pentru o perioadă îndelungată. S-a reținut că severitatea suferințelor fizice și psihice, vârsta victimei, condițiile socio-economice de viață a acesteia, precum și comportamentul inculpatului și circumstanțele comiterii faptei, justifică acordarea unui prejudiciu moral în valoare de 30 000 de lei. În baza acestor criterii, instanța a admis parțial acțiunea civilă, stabilind prejudiciul moral în sumă de 30.000 de lei.

21. De asemenea, instanța a admis cererea privind cheltuielile pentru asistența juridică în valoare de 8.500 de lei, deoarece prezența avocatului și implicarea sa sunt dovedite prin documente și mandate. Onorariul este considerat rezonabil, ținând cont de durata și complexitatea cazului, jurisprudența relevantă și tarifele legale.

22. În ceea ce privește prejudiciul material solicitat de partea vătămată, în valoare de 33.362 lei, instanța a constatat că, deși există un prejudiciu material cauzat de Valerie Chiruța, nu au fost prezentate dovezi clare și detaliate care să permită stabilirea exactă a cuantumului acestuia. Nu este clar stabili costul tratamentului invocat, precum costurile altor cheltuieli relevante (alimentare, acțiuni de recuperare etc). Instanța de apel a indicat că potrivit legislației procesuale penale și civile, instanța poate admite, în principiu, acțiunea civilă în partea prejudiciului material, urmând ca determinarea cuantumului exact să fie efectuată de instanța civilă, care va analiza probele și va decide asupra despăgubirilor. S-a apreciat că soluția instanței de fond de admitere în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material este justificată și corectă. Instanța nu s-a expus pe marginea argumentelor referitoare la prejudiciul material sub forma venitului ratat.

d. Recursurile

23. La 08 iunie 2023, procurorul Djulieta Devder a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea parțială a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel. Procurorul a reiterat argumentele din cererea suplimentară de apel, subliniind inclusiv că instanța de apel, în soluționarea chestiunii privind individualizarea pedepsei, trebuia să țină cont de comportamentul violent manifestat de inculpat. Acesta a comis o acțiune intenționată și demonstrativă, exprimând în mod vădit o desconsiderare față de valorile sociale ale unei societăți educate. Inculpatul a aplicat violență fizică periculoasă asupra victimei, Felicia Zubic, folosind un obiect special adaptat, un ciocan, provocându-i un sentiment de insecuritate față

de viața și sănătatea sa. Mai mult, acesta nu și-a exprimat nici un fel de căință și nu a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiunile comise.

24. La 10 august 2023, avocatul Ruslan Dodica cu partea vătămată, Felicia Zubic, au declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 15) Cod de procedură penală. Ei au solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel. Recurenții susțin că instanța de apel nu a respectat obligațiile de motivare clară și completă a hotărârii sale, contrar prevederilor art. 414 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO. În mod concret, la stabilirea pedepsei, nu a fost analizat comportamentul violent al inculpatului, care a acționat intenționat și demonstrativ, folosind un ciocan, un obiect adaptat, pentru a o lovi pe Felicia Zubic, cauzându-i vătămări corporale grave, considerate periculoase pentru viață. Atacul a fost săvârșit într-un mod brutal și disproporționat, asupra unei persoane aflate în imposibilitatea de a se apăra.

25. S-a invocat că inculpatul nu a recunoscut sincer fapta, iar acest fapt făcea imposibilă examinarea cauzei în procedură simplificată. Instanța nu a motivat clar de ce a menținut judecarea cauzei în procedură simplificată, în condițiile în care inculpatul a negat comiterea faptei, afirmând că s-a apărat de un presupus atac, ceea ce ar fi trebuit să ducă la relansarea cercetării judecătorești și judecarea cauzei în procedură generală. Recurenții afirmă că Valerie Chiruța nu și-a exprimat remușcarea, nu a contribuit financiar la repararea prejudiciilor, iar instanța de apel a reținut, în mod eronat, existența "căinței sincere" manifestate de el, pe care a și calificat-o drept circumstanță atenuantă, deși aceasta nu este prevăzută de lege ca atare (art. 76 Cod penal). De asemenea, nu a fost explicat și justificat de ce s-a aplicat suspendarea executării pedepsei privative de libertate, în condițiile în care comportamentul inculpatului nu oferă garanțiile unei bune conduite și în lipsa altor circumstanțe concludente care să justifice clemența.

26. În recurs este criticată soluția instanței de apel de a menține pedeapsa de trei ani și șapte luni închisoare cu suspendarea executării, stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal. Se invocă lipsa unei analize temeinice a modului de individualizare a pedepsei, cu luarea în calcul a gravității faptelor.

27. În recurs se invocă lipsa unei motivări adecvate a respingerii cererii părții vătămate privind acordarea prejudiciului moral în cuantum de 200.000 de lei și biologic în cuantum de 100.000 de lei. La fel, este criticată decizia sub aspectul nemotivării soluției de neacordare a prejudiciului material în sumă de 33.362 de lei. Recurenții susțin că la dosar au fost depuse acte justificative precum bonuri fiscale și certificatul de la locul de muncă, în care este indicat salariul brut pe perioadele în care Felicia Zubic s-a aflat în concediu medical. Consideră că decizia nu cuprinde motivarea legală și suficientă a soluției privind admiterea în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material și reducerea nejustificată a sumelor solicitate cu titlu de prejudiciu moral și biologic.

28. La 05 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recursuri. La 01 noiembrie 2023, avocatul Vadim Ciobanu, în numele inculpatului, a depus referință în care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate. La 24 septembrie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat de partea vătămată Felicia Zubic cu avocatul Ruslan Dodica ca fiind vădit inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Partea relevantă a art. 219 alin. (2) Cod de procedură penală este următoarea:

„(2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

...

3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală;”

30. Art. 220. Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 220. Aplicarea legislației la examinarea acțiunii civile

(1) Acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(2) Normele procedurii civile ... se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

(3) Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.”

31. Art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(3) Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.”

32. Art. 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală prevăd următoarele:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

...

(3) În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.”

33. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

...

15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză”.

34. Articolul 1998 alin. (1) Cod Civil prevede că:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.”

35. Partea relevantă a art. 2033 Cod civil este următoarea.

”(1) În cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial și celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăși vătămare (prejudiciul biologic)”.

36. Partea relevantă a art. 2037 Cod civil este următoarea.

”(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Recursurile examinate au fost declarate în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică au fost depuse în termen.

38. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

39. Recursul declarat de procurorul Djulietta Devder se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, iar recursul depus de avocatul Ruslan Dodica cu partea vătămată, Felicia Zubic, se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 15) Cod de procedură penală. Pentru a facilita examinarea acestora, recursurile vor fi analizate separat.

a. Recursul declarat de procuror

40. Recursul acuzării a fost depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Deși în recurs sunt invocate temeiurile prevăzute la punctele 6), 10) Cod de procedură penală, recurentul nu prezintă argumente concrete în susținerea acestora. În esență, sunt reluate motivele invocate anterior în cererea de apel, referitoare la excluderea suspendării executării pedepsei în raport cu Valerie Chiruța. În consecință, având în vedere conținutul recursului, acesta urmează a fi examinat exclusiv prin prisma temeiului de recurs prevăzut la punctul 10) al art. 432 Cod de procedură penală.

41. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când a menținut pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare (art. 90 Cod penal). El doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Completul reține că pedeapsa aplicată se încadrează în limitele legale prevăzute pentru fapta comisă și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Stabilirea mărimii pedepsei ține de discreția judecătorului, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei reprezintă o modalitate de executare a pedepsei, nu o formă de pedeapsă. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța poate admite recursul în temeiul pct. 10) doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru individualizarea pedepsei aplicate. Asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderele circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat de către Curtea Supremă de Justiție în recurs. Practica Curții Supreme de Justiției este clară în această materie. Art. 427 alin.

(1) pct. 10) Cod de procedură penală a fost aplicat în mod similar în numeroase cauze, inclusiv nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-405/2023](#), [1ra-576/2023](#), [1ra-1038/2023](#), [1ra-1248/2023](#), [1ra-1541/2023](#) ș.a.

42. Prin urmare, recursul procurorului nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10).

b. Recursul declarat de avocatul Ruslan Dodica cu partea vătămată Felicia Zubic.

43. Unul din temeiurile invocate în recurs este cel de la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Principalul motiv invocat de recurenți din perspectiva temeiului enunțat, este lipsa de argumentare a soluției în partea admiterii parțiale a pretențiilor referitoare la prejudiciul moral și biologic și la admiterea în principiu a pretenției referitoare la prejudiciul material. Ei afirmă că instanțele inferioare au greșit admitând acțiunea civilă „în principiu”, fără a stabili cuantumul despăgubirilor materiale. Totodată, invocă dezacordul cu cuantumul prejudiciului moral și biologic.

44. Regula care derivă din art. art. 225 alin. (3) și art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, este soluționarea acțiunii civile concomitent cu cauza penală. Admiterea în principiu a acțiunii civile poate avea loc doar „în cazuri excepționale”. Admiterea în principiu a acțiunii civile ar putea crea dezavantaje mari pentru partea civilă, care deja a suferit de pe urma infracțiunii. Ele sunt constrânse să lanseze proceduri civile noi pentru a încerca recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune. Aceste proceduri nu pot fi inițiate până soluția în cauza penală nu devine definitivă, sau chiar irevocabilă, care poate dura mai mulți ani. În acest răstimp, inculpatul ar putea întreprinde măsuri pentru a îngreuna sau face imposibilă executarea eventualei hotărâri civile. Prin urmare, sintagma „în cazuri excepționale” trebuie interpretată ca permițând admiterea în principiu a acțiunii civile doar dacă justificarea corespunzătoare a prejudiciului material este greu de realizat în scurt timp și prelungește excesiv de mult examinarea cauzei. Aceasta ar putea fi cazul necesității cuantificării prejudiciului printr-un raport de expertiză, care nu poate fi obținut în timp util. Dacă justificarea corespunzătoare este posibilă fără a prelungi excesiv de mult examinarea cauzei penale, admiterea în principiu a acțiunii civile nu poate avea loc, iar instanța urmează să ofere posibilitatea părții civile să justifice despăgubirile materiale pretinse, inclusiv prin amânarea ședinței de judecată (decizia nr. [1ra-754/2024](#), § 41).

45. Felicia Zubic a solicitat încasarea prejudiciului material în valoare de 33.362 de lei. Ea a explicat (vezi para. 10) că această sumă este constituită din venitul ratat în cuantum de 26.059 de lei, determinat de imposibilitatea de a munci în perioada 15 noiembrie 2021 până la 14 ianuarie 2022. Certificatul eliberat de la locul de muncă al părții vătămate atestă că Felicia Zubic, în perioada în care a fost în incapacitate temporară de muncă, s-a aflat în concediu medical. Ei i-au fost eliberate certificatele medicale nr. 014744161 și 014432131

(vezi para. 10). Informațiile publice care pot fi verificate în baza resurselor electronice ale Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, atestă că părții vătămate i-au fost transferate indemnizații pentru incapacitatea de muncă aferentă perioadelor [14 noiembrie 2021 – 06 decembrie 2021](#) și [07 decembrie 2021 – 06 ianuarie 2022](#). Aceste sume urmează a fi deduse din venitul pe care partea vătămată l-ar fi realizat în lipsa leziunilor. Partea vătămată nu a prezentat probe și informații despre sumele recepționate cu acest titlu în perioada de referință. Mai mult, bonurile și chitanțele prezentate la dosar relevă suportarea unor cheltuieli în cuantum de 6.856,26 de lei (vezi para. 10). În condițiile respective, materialele cauzei sunt insuficiente pentru stabilirea exactă a venitului ratat de Felicia Zubic în perioada 15 noiembrie 2021 - 14 ianuarie 2022. Omisiunea constantă a părții vătămate de a prezenta aceste acte în instanța de fond și apel, denotă tendința de a le tăinui de instanță. În asemenea condiții, o eventuală amânare a examinării cauzei nu ar fi fost rezonabilă și ar fi determinat tergiversarea procesului. Prin urmare, soluția instanțelor ierarhic inferioare de a admite în principiu acțiunea civilă în partea prejudiciului material este corectă. Argumentele recurențelor în această parte sunt vădit nefondate. În aceste condiții, decizia instanței de apel prin care s-a admis acțiunea civilă în principiu nu poate fi anulată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală (încheierea CSJ nr. [1ra-1371/2023](#)).

46. Partea vătămată și avocatul ei susțin că este insuficient cuantumul prejudiciului moral și biologic acordat. Este cert că leziunile cauzate de condamnat părții vătămate, precum și intervențiile de ordin medical ce le-au urmat, i-a provocat inevitabil Feliciei Zubic dureri fizice și suferințe psihice puternice. Loviturile cu ciocanul în cap au determinat fractura osului frontal, comoție cerebrală și pneumocefalie. Asemenea leziuni au afectat integritatea biologică a corpului victimei. În astfel de condiții problema nu constă în existența unor prejudicii morale și biologice, ci în întinderea acestora.

47. Conform art. 2037 Cod civil, cuantumul prejudiciului moral este stabilit în funcție de natura și gravitatea acestuia, de gradul de vinovăție al autorului, dacă aceasta este o condiție pentru răspundere, și de cât de mult poate această despăgubire să aducă satisfacție echitabilă victimei. Suma acordată nu trebuie să fie în discordanță cu sumele acordate în situații comparabile. Prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționat cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova (încheierea CSJ nr. [1ra-754/2024](#), § 45). Atunci când oferă despăgubiri care diferă considerabil de sumele acordate în mod obișnuit pentru delikte similare, judecătorul are obligația să motiveze mai detaliat decizia sa prin prisma criteriilor menționate de art. 2037 Cod civil (încheierea CSJ nr. [1ra-569/23](#), §§ 28-29).

48. Instanța de apel a admis parțial acțiunea civilă și a dispus încasarea sumei de 30.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 15.000 de lei cu titlu de

prejudiciu biologic. Completul consideră că despăgubirea stabilită de instanța de apel nu este vădit disproporționată. Suma nu este considerabil mai mică decât despăgubirile morale și biologice acordate pentru fapte similare. În sentința primei instanțe, este menționat că fapta inculpatului a fost catalizată de conduita părții vătămate și a persoanelor din anturajul acesteia care s-au prezentat la domiciliul inculpatului și încercau să rezolve un conflict mai vechi cu acesta fără să apeleze la organele de drept (vezi para. 11). Acest aspect nu poate fi neglijat la stabilirea cuantumului prejudiciului moral și biologic acordat. La caz, nu au fost prezentate dovezi că leziunile cauzate ar continua să provoace dureri fizice părții vătămate, în pofida tratamentului urmat. Instanța de judecată nu pot specula pe marginea acestor aspecte. Prin urmare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral și biologic sunt proporționale și suficiente.

49. Un alt motiv invocat de partea vătămată și apărătorul ei din perspectiva temeiului de recurs stabilit de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este aplicarea eronată a art. 364¹ Cod de procedură penală, în contextul în care inculpatul ar fi indicat că încerca să se apere de un atac. Ei consideră că procedura simplificată nu putea fi acceptată, iar cauza trebuia examinată în procedură generală. Acest argument este greșit, iar partea vătămată nu are un interes născut și actual pentru a solicita casarea din această perspectivă. Acțiunea civilă formulată în legătură cu comiterea unei infracțiuni, chiar dacă a fost depusă în fața tribunalului care examinează cauza penală, nu constituie, în sine, un factor decisiv la aprecierea naturii procedurilor (decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova [nr. 30](#) din 27 februarie 2025, § 30. Fapta prejudiciabilă poate reprezenta o multitudine de circumstanțe factice, ea urmează a fi distinsă de infracțiunea prevăzută la articolul normei penale (decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova [nr. 50](#) din 19 aprilie 2022, § 33).

50. Prin rechizitoriu, lui Valerie Chiruța i-au fost incriminate două fapte, aplicarea a două lovituri de ciocan în capul victimei Felicia Zubic și a unei lovituri de ciocan în spate, precum și perturbarea ordinii publice prin aplicarea și amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiune săvârșită cu un obiect adaptat vătămării integrității corporale. Inculpatul a recunoscut faptele esențiale litigiului (aplicarea loviturilor și perturbarea ordinii publice prin amenințarea altor persoane cu aplicarea unor lovituri în caz că încearcă să intre în scară), care au fost specificate și în rechizitoriu (vezi para. 8). El a mai comunicat și despre anumite fapte explicative, care ajută la înțelegerea acțiunilor ce au fost realizate (chemarea lui insistentă afară din domiciliu de către partea vătămată și concubinul ei precum și apariția altor persoane în preajma domiciliului). Aceste aspecte au fost confirmate chiar de partea vătămată în cadrul confruntării din 27 ianuarie 2022 (f.d. 96-99 vol. I). Invocarea faptelor explicative nu poate fi considerată o derogare de la prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală. Indicarea asupra unui alt obiect contondent, cu care au fost aplicate loviturile, în speță, nu este în măsură să modifice dramatic faptele esențiale cauzei și să influențeze asupra prejudiciului invocat de victimă. Prejudiciul moral și biologic,

au fost stabilite și acordate în quantum rezonabil părții vătămate (vezi para. 48) cu luarea în considerare a tuturor circumstanțelor cauzei. Prin urmare, recursul în această parte este vădit neîntemeiat.

51. Atunci când au invocat temeiul de recurs stabilit de art. 427 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală, partea vătămată și avocatul acesteia nu au indicat care ar fi cazul soluționat de o instanță internațională, în care s-ar fi acordat prejudicii morale sau biologice mai mari în situații similare. Prin urmare, în această parte recursul este inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală.

52. Avocatul Ruslan Dodica și partea vătămată Felicia Zubic nu au menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când a menținut pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoare (art. 90 Cod penal). Argumentele specificate la pct. 41 din prezenta încheiere sunt opozabile și acestora. Prin urmare, recursul părții vătămate și avocatului ei nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10).

53. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3), 4) din Codul de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile procurorului Djulieta Devder și al avocatului Ruslan Dodica cu partea vătămată Felicia Zubic împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru